

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Медичний факультет
Кафедра клінічної медицини

Силабус

нормативної освітньої компоненти

ПРОПЕДЕВТИКА ВНУТРІШНЬОЇ МЕДИЦИНИ

підготовки

магістра

спеціальності

222 «Медицина»

освітньо-професійна програма

«Медицина»

Луцьк – 2022

Силабус освітньої компоненти «Пропедевтика внутрішньої медицини» підготовки магістра, галузі знань 22 Охорона здоров'я, спеціальності 222 Медицина, за освітньо-професійною програмою Медицина.

Розробник: Яковенко Олег Костянтинович - кандидат медичних наук, ст. викладач кафедри клінічна медицина
Отченашенко Вікторія Анатоліївна – кандидат медичних наук, доцент кафедри клінічна медицина,
Джуманюк Любов Миколаївна – асистент кафедри клінічної медицини

Силабус освітньої компоненти затверджено на засіданні кафедри клінічної медицини протокол № 1 від 31.08.2022 р.

Завідувач кафедри:

Галей М. М.

© Яковенко О. К., 2022
© Отченашенко В. А., 2022
© Джуманюк Л.М., 2022

І. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	22 Охорона здоров'я 222 Медицина Медицина Магістр	Нормативна.
		Цикл загальної підготовки
		Рік навчання
		3
		Семестри
		5-й
		Лекції (30 год.)
		30 год.
		Лабораторні (60 год.)
		60 год.
Кількість годин / кредитів 150/ 5		Самостійна робота (50 год.)
		50 год.
		Консультації (10 год.)
		10 год.
		Всього годин 3 курс – 150 год.
ІНДЗ: немає		Форма контролю: екзамен.
	українська	
Мова навчання		українська

ІІ. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА

ПІБ

Науковий ступінь

Вчене звання

Посада:

Комунікація із студентами:

Яковенко Олег Костянтинович

Кандидат медичних наук

Старший викладач кафедри клінічної медицини

тел.: +38 0505470790

e-mail: yakovenko.oleh@vnu.edu.ua

Консультації

Посилання на електронний курс

Лаборант який забезпечує проведення лабораторних робіт та відпрацювань

Розклад занять:

<http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi>

ПІБ

Науковий ступінь

Вчене звання

Посада:

Комунікація із студентами:

Отченашенко Вікторія Анатоліївна

Кандидат медичних наук

Доцент кафедри клінічної медицини

тел.: +380997782684

e-mail: otchenashenko.viktorii@vnu.edu.ua

Консультації

Посилання на електронний курс

Лаборант який забезпечує проведення лабораторних робіт та відпрацювань

Розклад занять:

<http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi>

ПІБ
Науковий ступінь
Вчене звання
Посада:
Комунікація із студентами:

Джуманюк Любов Миколаївна
Асистент кафедри клінічної медицини
тел.: +38 0992691440
e-mail: Dzhumaniuk.Liubov@vnu.edu.ua

Консультації
Посилання на електронний курс
Лаборант який забезпечує проведення
лабораторних робіт та відпрацювань
Розклад занять:

<http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi>

III. ОПИС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

Анотація курсу. Пропедевтика внутрішньої медицини є однією з перших ОК клінічного етапу додипломної підготовки лікаря, під час вивчення якої відбувається засвоєння студентами методів діагностики внутрішніх хвороб. Отже, пропедевтика внутрішньої медицини – навчальна клінічна дисципліна, яка вивчає методи і прийоми клінічного обстеження хворого, особливості професійного спілкування лікаря з пацієнтом, суб'єктивні та об'єктивні прояви захворювань (симптоми і синдроми), причини та механізми їх виникнення і розвитку (семіологія) з метою встановлення діагнозу.

Вивчення дисципліни відбувається у два етапи – засвоєння основних методів фізикального, інструментального та лабораторного обстеження хворого, після чого студенти опановують основні симптоми та синдроми при найбільш розповсюджених захворюваннях внутрішніх органів та правила встановлення синдромного діагнозу

1. Пререквізити та постреквізити.

Пререквізити: Відповідно до навчального плану, вивчення навчальної дисципліни «пропедевтика внутрішньої медицини» здійснюється, коли студентом набуті відповідні знання з основних базових дисциплін: медичної біології, медичної та біологічної фізики, анатомії людини, фізіології, біологічної та біоорганічної хімії, гістології, мікробіології, вірусології та імунології, патофізіології, патоморфології.

Постреквізити: пропедевтика внутрішньої медицини формує засади вивчення студентом наступних клінічних дисциплін – внутрішньої медицини, загальної практики (сімейної медицини) медичної психології, інфекційних хвороб, онкології, анестезіології та інтенсивної терапії, що передбачає «вертикальну» інтеграцію з цими дисциплінами та формування умінь застосовувати знання з основних методів обстеження хворого в процесі подальшого навчання та у професійній діяльності.

2. Мета і завдання навчальної дисципліни.

Мета: викладання навчальної дисципліни «Пропедевтика внутрішньої медицини» є формування у студента основ клінічного мислення і набуття професійних компетентностей обстеження хворого та оцінки основних проявів захворювань внутрішніх органів із дотриманням принципів медичної етики та деонтології.

Завдання:

- Оволодіння студентом теоретичними знаннями, необхідними для виявлення захворювань людини
- Оволодіння практичними прийомами і методами фізикального та лабораторно-інструментального обстеження пацієнтів
- Засвоєння загальних методичних підходів клінічного обстеження хворого
- Діагностика окремих внутрішніх захворювань людини при типових їх проявах
- Формування у студентів морально-етичних та деонтологічних якостей при професійному спілкуванні з хворим

3. Результати навчання (компетентності)

Таблиця 2

Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 4. Знання та розуміння предметної галузі та розуміння професійної діяльності ЗК 5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
Фахові компетентності (ФК)	ФК 1. Здатність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані. ФК 2. Здатність до визначення необхідного переліку лабораторних та інструментальних досліджень та оцінки їх результатів. ФК 3. Здатність до встановлення попереднього та клінічного діагнозу захворювання. ФК 10. Здатність до виконання медичних маніпуляцій.

Програмні результати навчання (ПРН)	ПРН 1. Мати ґрунтовні знання із структури професійної діяльності. Вміти здійснювати професійну діяльність, що потребує оновлення та інтеграції знань. Нести відповідальність за професійний розвиток, здатність до подальшого професійного навчання з високим рівнем автономності ПРН 3. Спеціалізовані концептуальні знання, що включають наукові здобутки у сфері охорони здоров'я і є основою для проведення досліджень, критичне осмислення проблем у сфері медицини та дотичних до неї міждисциплінарних проблем. ПРН 4. Виділяти та ідентифікувати провідні клінічні симптоми та синдроми (за додатком 1); за стандартними методиками, використовуючи попередні дані анамнезу хворого, дані огляду хворого, знання про людину, її органи та системи, встановлювати попередній клінічний діагноз захворювання (за додатком 2). ПРН 5. Збирати скарги, анамнез життя та захворювання, оцінювати психомоторний та фізичний розвиток пацієнта, стан органів та систем організму, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень оцінювати інформацію щодо діагнозу (за додатком 4), враховуючи вік пацієнта. ПРН 6. Встановлювати остаточний клінічний діагноз шляхом прийняття обґрунтованого рішення та аналізу отриманих суб'єктивних і об'єктивних даних клінічного, додаткового обстеження, проведення диференційної діагностики, дотримуючись відповідних етичних і юридичних норм, під контролем лікаря-керівника в умовах закладу охорони здоров'я (за додатком 2). ПРН 7. Призначати та аналізувати додаткові (обов'язкові та за вибором) методи обстеження (лабораторні, функціональні та/або інструментальні) (за додатком 4), пацієнтів із захворюваннями органів і систем організму для проведення диференційної діагностики захворювань (за додатком 2). ПРН 8. Визначити головний клінічний синдром або чим обумовлена тяжкість стану потерпілого/постраждалого (за додатком 3) шляхом прийняття обґрунтованого рішення та оцінки стану людини за будь-яких обставин (в умовах закладу охорони здоров'я, за його межами) у т.ч. в умовах надзвичайної ситуації та бойових дій, в польових умовах, в умовах нестачі інформації та обмеженого часу. ПРН 9. Визначати характер та принципи лікування хворих (консервативне, оперативне) із захворюваннями (за додатком 2), враховуючи вік пацієнта, в умовах закладу охорони здоров'я, за його межами та на етапах медичної евакуації, в т.ч. у польових умовах, на підставі попереднього клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами, у разі необхідності розширення стандартної схеми вміти обґрунтувати персоніфіковані рекомендації під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи. ПРН 10. Визначати необхідний режим праці, відпочинку та харчування на підставі заключного клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами. ПРН 16. Формувати раціональні медичні маршрути пацієнтів; організовувати взаємодію з колегами в своєму та інших закладах, організаціях та установах; застосовувати інструменти просування медичних послуг на ринку, на підставі аналізу потреб населення, в умовах функціонування закладу охорони здоров'я, його підрозділу, в конкурентному середовищі
---	---

4. Структура освітньої компоненти

Таблиця 3

Структура освітньої компоненти (2 семестр)

№ теми	Назви змістових модулів і тем	Усьо-го	Лек.	Лаб.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю*/Бали (40 балів)
Змістовий модуль 1. «Введення в клініку внутрішніх хвороб. Основні правила розпитування, огляду та методи обстеження хворого.»							
1.	Роль і місце пропедевтики внутрішньої медицини серед клінічних дисциплін терапевтичного профілю. Схема історії хвороби. Анамнестична частина історії хвороби.	8	2	2	2	2	(Т(5)+УО(5)+ВПЗ(5)) / 3
2.	Загальний огляд хворого. Огляд окремих частин тіла.	4		2			(Т(5)+УО(5)+ВПЗ(5)) / 3
3.	Основні скарги хворих із захворюваннями органів дихання. Статичний та динамічний огляд грудної клітки. Пальпація грудної клітки.	6	4	2	2		(Т(5)+УО(5)+ВПЗ(5)) / 3
4.	Перкусія як метод фізикального обстеження органів дихання. Методика і техніка проведення порівняльної та топографічної перкусії легень.	4		2	2		(Т(5)+УО(5)+ВПЗ(5)) / 3
5.	Аускультация як метод фізикального обстеження легень. Методика аускультации легень. Основні дихальні шуми.	6		2	2		(Т(5)+УО(5)+ВПЗ(5)) / 3
6.	Аускультация легень: додаткові дихальні шуми (хрипи, крепітація, шум тертя плеври).	4		2			(Т(5)+УО(5)+ВПЗ(5)) / 3
7.	Інструментальні та лабораторні методи дослідження органів дихання. Проміжний контроль знань з методів обстеження дихальної системи	4		2	2		(Т(5)+УО(5)+ВПЗ(5)) / 3
8.	Фізикальні методи дослідження серцево-судинної системи. Розпитування та загальний огляд хворих із патологією серцево-судинної системи.	4	2	2	2	2	(Т(5)+УО(5)+ВПЗ(5)) / 3
9.	Дослідження пульсу та вимірювання артеріального тиску.	4		2			(Т(5)+УО(5)+ВПЗ(5)) / 3
10.	Огляд та пальпація передсерцевої ділянки. Перкуторне визначення меж відносної та абсолютної серцевої тупості.	4	2	2	2		(Т(5)+УО(5)+ВПЗ(5)) / 3
11.	Аускультация серця: серцеві тони, їх розщеплення, роздвоєння, додаткові тони.	6		2	2		(Т(5)+УО(5)+ВПЗ(5)) / 3
12.	Аускультация серця: органічні та функціональні серцеві шуми.	4		2			(Т(5)+УО(5)+ВПЗ(5)) / 3
13.	Електрокардіографічний метод дослідження функцій серця. Методика реєстрації та розшифрування ЕКГ. ЕКГ-ознаки	4	2	2	2		(Т(5)+УО(5)+ВПЗ(5)) / 3

	гіпертрофії передсердь та шлуночків.						
14.	ЕКГ-ознаки порушень автоматизму та збудливості.	4					$(T(5)+Y O(5)+B P 3(5)) / 3$
15.	Електрокардіографічне дослідження хворих із порушеннями функцій провідності. Основи проведення електроімпульсної терапії. Електрокардіографічне дослідження при комбінованих порушеннях серцевого ритму.	6		2	2		$(T(5)+Y O(5)+B P 3(5)) / 3$
16.	Інструментальні методи дослідження серцево-судинної системи. Проміжний контроль знань з методів обстеження серцево-судинної системи	4		2	2		$(T(5)+Y O(5)+B P 3(5)) / 3$
17.	Розпит та огляд хворих із захворюваннями органів травлення. Огляд та поверхнева пальпація живота.	4		2			$(T(5)+Y O(5)+B P 3(5)) / 3$
18.	Глибока ковзна методична пальпація відділів кишківника та шлунка. Глибока ковзна методична пальпація печінки, селезінки.	4	2	2	2		$(T(5)+Y O(5)+B P 3(5)) / 3$
19.	Лабораторні та інструментальні методи дослідження стану шлунково-кишкового тракту.	4		2		2	$(T(5)+Y O(5)+B P 3(5)) / 3$
20.	Розпитування та огляд хворих із захворюваннями сечовидільної системи. Пальпація нирок. Лабораторні та інструментальні методи дослідження стану сечовидільної системи.	6	2	2	2		$(T(5)+Y O(5)+B P 3(5)) / 3$
21.	Засвоєння практичних навичок та теоретичних знань за змістовим модулем 1.	2		2	2		$(T(5)+B P 3(5)) / 2$
Разом за модулем 1		96	14	40	28	6	
Змістовий модуль 2.							
«СИМПТОМИ ТА СИНДРОМИ ПРИ ЗАХВОРЮВАННЯХ ВНУТРІШНІХ ОРГАНІВ»							
22.	Мітральні та аортальні вади серця: основні симптоми та синдроми на підставі клініко–інструментальних методів обстеження.	6		2	2		$(T(5)+Y O(5)+B P 3(5)) / 3$
23.	Основні симптоми та синдроми при гіпертонічній хворобі та симптоматичних артеріальних гіпертензіях. Гіпертонічні кризи.	4	4	2	2		$(T(5)+Y O(5)+B P 3(5)) / 3$
24.	Ішемічна хвороба серця: основні симптоми та синдроми при стенокардії та інфаркті міокарда.	4					$(T(5)+Y O(5)+B P 3(5)) / 3$
25.	Основні клінічні прояви при хронічному бронхіті та бронхіальній астмі. Хронічне обструктивне захворювання легень. Синдром підвищення повітряності легеневої тканини.	4	2	2	2	2	$(T(5)+Y O(5)+B P 3(5)) / 3$

26.	Пневмонії та плеврити: симптоми та синдроми на підставі клініко-інструментальних та лабораторних методів дослідження. Синдроми ущільнення легеневої тканини, накопичення рідини та повітря у плевральній порожнині та дихальної недостатності при патології бронхо–легеневої системи.	6		2	2		$(T(5)+YO(5)+BP3(5)) / 3$
27.	Клініко-інструментальне та лабораторне дослідження хворих на хронічний гастрит, пептичну виразку шлунка та 12-палої кишки. Основні симптоми та синдроми.	6		2	2		$(T(5)+YO(5)+BP3(5)) / 3$
28.	Основні симптоми та синдроми при захворюваннях гепатобіліарної системи: хронічному холециститі, холангіті, жовчокам'яній хворобі; основні клінічні та лабораторні прояви хронічних гепатитів і цирозів печінки.	4	2	2	2	2	$(T(5)+YO(5)+BP3(5)) / 3$
29.	Основні симптоми та синдроми при захворюваннях нирок – гострому та хронічному гломерулонефриті та пієлонефриті. Хронічна хвороба нирок. Загальноклінічне дослідження сечі	6	2	2	2		$(T(5)+YO(5)+BP3(5)) / 3$
30.	Основні симптоми та синдроми при цукровому діабеті. Основні клінічні прояви захворювань щитоподібної залози.	4	2	2	2		$(T(5)+YO(5)+BP3(5)) / 3$
31.	Основні симптоми та синдроми при анеміях. Загальноклінічний аналіз крові.	4			2		$(T(5)+YO(5)+BP3(5)) / 3$
32.	Основні симптоми та синдроми при захворюваннях опорно-рухового апарату.	4	2	2	2		$(T(5)+YO(5)+BP3(5)) / 3$
33.	Засвоєння практичних навичок та теоретичних знань за змістовим модулем 2. Експрес-контроль у формі тестування	2		2	2		$(T(5)+BP3(5)) / 2$
Разом за модулем 2		54	16	20	22	4	
Всього годин / Балів		150	30	60	50	10	5 / 120 балів
Екзамен							80 балів
ЗАГАЛОМ							200 балів

Форма контролю*: Т – тести; YO – усне опитування; BP3 – виконання практичного завдання.

Таблиця 4

Перелік тем лекцій	
Назва лекції	Кількість годин
5 семестр	
Тема 1. Роль пропедевтики внутрішніх хвороб серед інших дисциплін. Схема історії хвороби та її анамнестична частина. Скарги та методи дослідження дихальної системи	2
Тема 2. Методи дослідження серцево-судинної системи. Анамнестичні дані при захворюванні серцево-судинної системи.	2
Тема 3. Методи дослідження та збирання анамнезу при захворюванні шлунково-кишкового тракту та сечовидільної системи	2
Тема 4. Основні симптоми та синдроми при захворюванні серцево-судинної та дихальної систем.	2
Тема 5. Основні симптоми та синдроми при захворюванні шлунково-кишкового тракту, сечовидільної та ендокринної систем, опорно-рухового апарату.	2
Всього за 5 семестр	10

Таблиця 5

Перелік тем лабораторних робіт	
Назва лабораторної роботи	Кількість годин
5 семестр	
Тема 1. Схема історії хвороби. Проведення розпитування хворого.	2
Тема 2. Загальний огляд хворого. Діагностичне значення симптомів, виявлених під час огляду.	2
Тема 3. Основні скарги хворих із захворюваннями органів дихання. Статичний та динамічний огляд грудної клітки. Пальпація грудної клітки.	2
Тема 4. Перкусія легень. Методика і техніка проведення порівняльної та топографічної перкусії легень.	2
Тема 5. Аускультация легень: основні дихальні шуми (везикулярне і бронхіальне дихання).	2
Тема 6. Аускультация легень: додаткові дихальні шуми (крепітація, хрипи, шум тертя плеври)	2
Тема 7. Інструментальні методи дослідження органів дихання.	2
Тема 8. Розпитування та загальний огляд хворих із патологією серцево-судинної системи.	2
Тема 9. Вимірювання пульсу та артеріального тиску	
Тема 10. Огляд та пальпація передсерцевої ділянки. Перкуторне визначення меж відносної та абсолютної серцевої тупості.	2
Тема 11 Аускультация серця: серцеві тони, їх розщеплення, роздвоєння, додаткові тони.	2
Тема 12. Аускультация серця: органічні та функціональні серцеві шуми.	2
Тема 13. Методика реєстрації та розшифрування ЕКГ. ЕКГ-ознаки гіпертрофії передсердь і шлуночків	2
Тема 14. Електрокардіографічне дослідження хворих із порушеннями функцій провідності. Основи проведення електроімпульсної терапії. Електрокардіографічне дослідження при комбінованих порушеннях серцевого ритму.	2
Тема 15. Інструментальні методи дослідження серцево-судинної системи.	2
Тема 16. Розпитування та огляд хворих із захворюваннями органів травлення. Огляд та поверхнева пальпація живота.	2
Тема 17. Глибока ковзна методична пальпація відділів кишечника та шлунка, печінки.	2
Тема 18. Інструментальні та лабораторні методи дослідження стану шлунково-кишкового тракту.	2
Тема 19. Інструментальні та лабораторні методи дослідження стану сечовидільної системи.	2
Тема 20. Контроль змістового модуля 1. Засвоєння практичних навичок Курація хворих із написанням анамнестичного розділу історії хвороби	2
Тема 21. Мітральні та аортальні вади серця: основні симптоми та синдроми на підставі клініко – інструментальних методів обстеження.	2
Тема 22. Гіпертонічна хвороба та симптоматичні артеріальні гіпертензії: основні симптоми та синдроми. Гіпертонічні кризи. ІХС: основні симптоми та синдроми при стенокардії та інфаркті міокарда.	2
Тема 23. Основні клінічні симптоми і синдроми при хронічному бронхіті та бронхіальній астмі.	2

Хронічні обструктивні захворювання легень.	
Тема 24. Основні клінічні симптоми і синдроми при пневмонії. Пневмосклероз. Рак легень.	2
Тема 25. Клініко-інструментальне та лабораторне дослідження хворих на хронічний гастрит, пептичну виразку шлунка та 12-палої кишки.	2
Тема 26. Основні симптоми та синдроми при захворюваннях гепатобіліарної системи: хронічному холециститі, холангіті, жовчокам'яній хворобі; основні клінічні та лабораторні прояви хронічних гепатитів і цирозів печінки.	2
Тема 27. Основні симптоми та синдроми при захворюваннях нирок – гострому та хронічному гломерулонефриті та пієлонефриті. Загальноклінічне дослідження сечі	2
Тема 28. Основні симптоми та синдроми при захворюваннях ендокринної системи – цукровому діабеті, патології щитовидної залози.	2
Тема 29. Основні симптоми та синдроми при анеміях. Загальноклінічний аналіз крові.	2
Тема 30. Контроль змістового модуля 2. Засвоєння практичних навичок (Курація одного хворого написання історії хвороби).	2
Всього	60

Методи навчання:

Пояснювально-ілюстративний (лекції, лабораторні заняття, бесіди), наочний (спостереження, таблиці, схеми), тренувальний (виконання практичних навичок).

Словесний (пояснення, лекція), наочний (відеоматеріали, схеми, алгоритми), тренувальний (виконання практичних навичок, відтворення техніки обстеження)

Демонстрація, проблемно-пошуковий метод, проектний метод, інтерактивний метод.

Лекції та практичні заняття з використанням технічних та інших засобів навчання (робота в малих групах (командна робота), дискусії, ситуаційні вправи), самостійна робота.

Інтерактивні лекції, практичні заняття з роботою у групах, самостійна робота.

Проблемно-пошуковий метод, інтерактивний метод, навчальна дискусія, дослідницька робота, демонстрація.

Форми та методи оцінювання:

Усне опитування, тестовий контроль, виконання практичного завдання, модульна контрольна робота, екзамен.

5. Завдання для самостійного опрацювання.

Тема	Кількість годин
Модуль 1: «Основні методи обстеження хворих в клініці внутрішніх хвороб» 1. Підготовка до практичних занять – теоретична та опрацювання методів фізикального обстеження хворого 2. Самостійне опрацювання тем, які не входять до плану аудиторних занять: - Інструментальні та лабораторні методи дослідження органів дихання - Інструментальні методи дослідження серцево-судинної системи 3. Оволодіння умінням аналізувати: - результати дослідження функції зовнішнього дихання 0,5 – дані електрокардіографічного дослідження 2 – результати інтрагастральної рН-метрії та дуодентального зондування 4. Написання історії хвороби (анамнестична частина) 2 5. Індивідуальна робота: –Проведення досліджень функції зовнішнього дихання у показових хворих, обробка отриманих даних та доповідь на занятті –Реєстрація ЕКГ, участь у проведенні інструментальних досліджень у показових хворих з обробкою даних та доповіддю на занятті –Проведення обстеження показового хворого та підготовка огляду наукової літератури щодо досліджуваного випадку	28

Модуль 2: «Симптоми та синдроми при захворюваннях внутрішніх органів» 1. Передаудиторна теоретична підготовка до практичних занять за планом практичних занять 2. Опрацювання тем, які не викладаються на практичних заняттях: - Синдром серцевої недостатності: основні клінічні та інструментальні методи обстеження. - Геморагічні синдроми та патологія системи згортання крові. - Синдром дисемінованого внутрішньосудинного згортання крові. - Основні симптоми та синдроми при захворюваннях опорно-рухового апарату. 3. Курація хворого із написанням історії хвороби	22
Всього	50

IV. Політика оцінювання

Політика викладача щодо студента полягає в послідовному та цілеспрямованому здійсненні навчального процесу на засадах прозорості, доступності, наукової обґрунтованості, методичної доцільності та відповідальності учасників освітнього процесу.

Вивчення дисципліни передбачає постійну роботу студентів на кожному занятті. Середовище під час проведення лекційних та лабораторних робіт є творчим, дружнім, відкритим для конструктивної критики та дискусії. Студенти не повинні спізнюватися на заняття. Усі студенти на лабораторних роботах відповідно до правил техніки безпеки мусять бути одягненими в білі халати. Перед початком заняття студенти повинні вимкнути звук засобів зв'язку (мобільний телефон, смарт-годинник тощо).

Студенти повинні здійснювати попередню підготовку до лекційних та лабораторних занять згідно з переліком рекомендованих джерел. До початку курсу необхідно встановити на мобільні пристрої або ноутбуки застосунки Microsoft Office 365 (Teams, Forms, One Note) для проходження тестування та роботи з доступними матеріалами курсу. Вхід для активації облікового запису відбувається через корпоративну пошту з доменом – @vnu.edu.ua. Корпоративна пошта з паролем видається методистом деканату медичного факультету.

Оцінювання здобувачів освіти здійснюється відповідно до Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань студентів Волинського національного університету імені Лесі Українки (https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/07/Polozh_pro_otzin_%D0%A0%D0%B5%D0%B4_%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%9C%D0%95%D0%94.pdf).

В освітньому процесі застосовується дві шкали оцінювання: багатобальна (200-бальна) шкала та 4- бальна шкала. Результати конвертуються із однієї шкали в іншу згідно із нижче наведеними правилами. Дисципліну «Пропедевтика внутрішньої медицини» слухають здобувачі протягом 5 семестру, завершується складанням екзамену. Максимальна кількість балів за поточну навчальну діяльність – 120 балів, на екзамені – 80 балів. Підсумковий бал формується як сума цих балів $120+80=200$ балів).

Оцінювання поточної успішності здійснюється на кожному лабораторному занятті за 4-бальною шкалою (5 – «відмінно», 4 – «добре», 3 – «задовільно», 2 – «незадовільно»). На кожному лабораторному занятті студент отримує три оцінки за цією шкалою: 1) за тестування, 2) за рівень володіння теоретичними знаннями та 3) за оволодіння практичними компетентностями під час виконання практичного завдання.

Тестування за технологією КРОК відбувається у системі Microsoft Office (Forms) і передбачає відповідь здобувача на 20 питань. Здобувач отримає 2 бали за 13 або 14 правильних відповідей, 3 бали - за 15 або 16 правильних відповідей, 4 бали - за 17 або 18 правильних відповідей, 5 балів - за 19 або 20 правильних відповідей.

Рівень володіння теоретичними знаннями та оволодіння практичними компетентностями, які розглядаються на лекційних та лабораторних заняттях, а також вивчаються здобувачами самостійно, визначається за 4-бальною шкалою відповідно до підсумкових критеріїв, які зазначені нижче.

Оцінка за лабораторне заняття (тему) є середньою арифметичною оцінкою цих трьох

видів активності здобувача за 4-бальною шкалою.

Сукупність знань, умінь, навичок, компетентностей, які набуті здобувачем у процесі навчання з кожної теми орієнтовно оцінюється за такими критеріями:

– 5 ("відмінно") – здобувач бездоганно засвоїв теоретичний матеріал теми заняття, демонструє глибокі і всебічні знання відповідної теми, основні положення наукових джерел, логічно мислить і формує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок;

– 4 ("добре") – здобувач добре засвоїв теоретичний матеріал заняття, володіє основними аспектами з джерел, аргументовано викладає його; володіє практичними навичками, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при виконанні практичних навичок;

– 3 ("задовільно") – здобувач в основному опанував теоретичними знаннями навчальної теми, орієнтується в рекомендованих джерелах, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають у здобувача невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, припускається помилок при виконанні практичних навичок;

– 2 ("незадовільно") – здобувач не опанував навчальний матеріал теми, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в джерелах, відсутнє наукове мислення, практичні навички не сформовані.

Здобувач має отримати оцінку на кожному лабораторному занятті. У разі пропуску лабораторного заняття здобувач освіти зобов'язаний його відпрацювати у повному обсязі на консультаціях за графіком відпрацювання лабораторних занять, але не пізніше останнього тижня у відповідному семестрі. Якщо здобувач пропустив більше, ніж 3 практичні заняття, він має отримати дозвіл на їх відпрацювання у деканаті.

Відвідування занять здобувачами є обов'язковим та дає можливість отримати задекларовані у Галузевому стандарті спеціальності 222 Медицина та у освітній програмі «Медицина» загальні та фахові компетентності, вчасно і якісно виконати завдання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, карантин, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету) або може бути відпрацьоване на консультаціях відповідно до встановленого порядку.

Формою підсумкового контролю є екзамен. Максимальна кількість балів, яку може набрати здобувач за поточну навчальну діяльність за семестр для допуску до екзамену становить 120 балів. Мінімальна кількість балів, яку повинен набрати здобувач освіти за поточну навчальну діяльність за семестр для допуску до екзамену становить 72 бали. Розрахунок кількості балів проводиться на підставі отриманих здобувачем освіти оцінок за 4-бальною шкалою під час вивчення дисципліни впродовж семестру, шляхом обчислення середнього арифметичного (СА), округленого до двох знаків після коми. Отримана величина конвертується у бали за 200-бальною шкалою відповідно до таблиці 2

Таблиця 2

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу для дисциплін, що завершуються екзаменом (диференційованим заліком)

4- бальна шкала	200- бальна шкала	4- бальна шкала	200- бальна шкала	4- бальна шкала	200- бальна шкала	4- бальна шкала	200- бальна шкала
5	120	4.45	107	3.91	94	3.37	81
4.95	119	4.41	106	3.87	93	3.33	80
4.91	118	4.37	105	3.83	92	3.29	79
4.87	117	4.33	104	3.79	91	3.25	78
4.83	116	4.29	103	3.74	90	3.2	77
4.79	115	4.25	102	3.7	89	3.16	76
4.75	114	4.2	101	3.66	88	3.12	75
4.7	113	4.16	100	3.62	87	3.08	74
4.66	112	4.12	99	3.58	86	3.04	73
4.62	111	4.08	98	3.54	85	3	72
4.58	110	4.04	97	3.49	84	Менше 3	Недостатньо
4.54	109	3.99	96	3.45	83		
4.5	108	3.95	95	3.41	82		

З дисципліни «Пропедевтика внутрішньої медицини» складання екзамену для усіх здобувачів є обов'язкове. На екзамен виносяться усі програмні питання дисципліни, які здобувачі вивчали у третьому та четвертому семестрах.

Екзаменаційна оцінка визначається в балах за результатами виконання екзаменаційних завдань за шкалою від 0 до 80 балів. Остаточна екзаменаційна оцінка складається з двох частин: 1) екзаменаційного тестування та 2) практичної і теоретичної частини. Екзаменаційне тестування оцінюється від 0 до 20 балів, проводиться двічі за процедурою ліцензійного іспиту КРОК, який проводиться у Центрі інформаційних технологій та комп'ютерного тестування університету. З двох тестувань студентів, буде врахований кращий результат. При отриманні позитивної оцінки на першому тестуванні (більше 60,5% правильних відповідей) студент має право не проходити друге тестування. Результати від 60,5% до 100% правильних відповідей конвертуються у бали від 12 до 20 наступним чином:

60,5-62%	12 балів	71-75%	15 балів	86-90%	18 балів
63-65%	13 балів	76-80%	16 балів	91-95%	19 балів
66-70%	14 балів	81-85%	17 балів	95-100%	20 балів

Отримані бали додаються до екзаменаційної оцінки (яка включає теоретичну і практичну частину та оцінюється від 0 до 60 балів) та формують остаточну екзаменаційну оцінку на екзамені.

На екзамен виносяться усі основні питання, типові та комплексні задачі, ситуації, завдання, що потребують творчої відповіді та уміння синтезувати отримані знання і застосовувати їх під час розв'язання практичних завдань.

Підсумкова оцінка з дисципліни визначається як сума поточної оцінки (максимум – 120 балів) та екзаменаційної оцінки (максимум – 80 балів) і становить 200 балів.

У випадку, якщо здобувач набрав підсумковий бал менший, ніж 120 балів, він складає екзамен під час ліквідації академічної заборгованості. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання, зберігаються, а здобувач при перескладанні екзамену може набрати максимум 80 балів. Підсумковий бал при цьому формується шляхом додавання поточних балів та екзаменаційного балу і становить максимум 200 балів.

Повторне складання екзамену допускається не більше як два рази: один раз –

викладачеві, другий – комісії, яку створює декан факультету.

У разі наявності диплома молодшого спеціаліста (молодшого бакалавра, фахового молодшого бакалавра) можливе зарахування (перезарахування) певної кількості годин відповідно до Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки.

У разі наявності документа, що засвідчує навчання на сертифікованих курсах, онлайн-курсах, які дотичні до тем дисципліни, можливе зарахування певної кількості годин (за попереднім погодженням з викладачем), відповідно до Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки.

У разі переходу на дистанційну форму навчання викладання курсу відбувається в команді освітнього середовища Microsoft Office 365 відповідно до Положення про дистанційне навчання та додаткових розпоряджень ректорату.

Політика щодо академічної доброчесності. Здобувачу необхідно дотримуватися морально-етичних правил: не пропускати аудиторних занять (у разі пропуску – причину підтвердити документально); не привласнювати чужу інтелектуальну працю; у разі цитування наукових праць, методичних розробок, результатів досліджень, таблиць та ін. необхідно вказувати посилання на першоджерело.

Викладач і здобувач освіти мають дотримуватись ст. 42 Закону України «Про освіту». Усі здобувачі освіти повинні ознайомитись із основними положеннями Кодексу академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки та Ініціативою академічної доброчесності та якості освіти – Academic IQ.

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Якщо з об'єктивних причин заняття пропущене, здобувач повністю відпрацьовує тему лабораторного заняття в присутності лаборанта та чергового викладача, що включає всі види активності здобувача та всі види його оцінювання, передбачені цим силабусом. День та години відпрацювання визначаються графіком консультацій, який оприлюднюється.

У випадку невиконання та не відпрацювання лабораторних робіт студент не допускається до підсумкового контролю та його підсумковий бал за поточний семестр не визначається.

Терміни проведення заліку та іспиту, а також терміни ліквідації академічної заборгованості визначаються розкладом екзаменаційної сесії. У разі не складання іспиту, студент може перездати його двічі.

У відомості, індивідуальному навчальному плані (заліковій книжці) здобувача освіти записується підсумкова кількість балів за залік або екзамен.

V. ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

Шкала оцінювання знань здобувачів освіти з освітніх компонентів,
де формою контролю є іспит

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка	Оцінка за шкалою ECTS	
		оцінка	пояснення
170–200	Відмінно	A	відмінне виконання
150–169	Дуже добре	B	вище середнього рівня
140–149	Добре	C	загалом хороша робота
130–139	Задовільно	D	непогано
122–129	Достатньо	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
1–121	Незадовільно	Fx	необхідне перескладання

**Шкала оцінювання знань здобувачів освіти з освітніх компонентів,
де формою контролю є залік**

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
170–200	Зараховано
150–169	
140–149	
130–139	
122–129	
1–121	Незараховано (необхідне перекладання)

Під час переведення та поновлення у Волинський національний університет імені Лесі Українки здобувачів освіти, які не навчалися за кредитно-модульною системою, отримані ними оцінки за 100-бальною шкалою переводяться у шкалу ECTS та 200-бальну шкалу відповідно до таблиці.

**Шкала конвертування оцінки здобувачів освіти з ОК з 100-бальною у 200-бальну
систему оцінювання**

Оцінка в балах за 200- бальною шкалою	Оцінка в балах за 100- бальною шкалою	Лінгвістична оцінка	Оцінка за шкалою ECTS	
			оцінка	пояснення
170–200	90–100	Відмінно	A	відмінне виконання
150–169	82–89	Дуже добре	B	вище середнього рівня
140–149	75–81	Добре	C	загалом хороша робота
130–139	67–74	Задовільно	D	непогано
122–129	60–66	Достатньо	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
1–121	1–59	Незадовільно	Fx	необхідне перекладання

При перезарахуванні підсумкової оцінки з 100-системи оцінювання у 200 з ОК переведення здійснюється за мінімальним значенням.

VI. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

Основна

1. Методика обстеження терапевтичного хворого: навч. посіб. / С.М.Андрейчин, Н.А.Бількевич, Т.Ю.Чернець. – Тернопіль: ТДМУ, 2016. – 260 с.
2. Пропедевтика внутрішньої медицини: підручник / Ю.І. Децик, О.Г. Яворський, Є.М. Нейко та ін.; за ред. О.Г. Яворського. – 4-е вид., випр. і допов. – К.: ВСВ «Медицина», 2016. – 552 с. + 12 с. кольор. вкл
3. Розпитування та фізикальне обстеження хворого терапевтичного профілю: Навч. посіб. для студ. III-IV курсів мед. вузів / В. Є. Нейко, І. В. Тимків, М. В. Близнюк [та ін.]. – Ів.-Франківськ : ІФНМУ, 2016. – 142
4. Macleod's Clinical Examination/ Ed. G.Douglas, F.Nicol, C.Robertson.– 13th ed.– Elsevier. 2013. – 471 p.

Додаткова

1. Дзяк Г.В., Нетяженко В.З., Хомазюк Т.А. та ін.. Основи обстеження хворого та схема історії хвороби (довідник). – Дн-ск, Арт-прес, 2002.
2. Пропедевтика внутрішніх хвороб: Москаленко В.Ф., Сахарчук І.І. – К.: Книга плюс, 2007. – 632 с.: іл.
3. Ковальова О.М. Пропедевтика внутрішньої медицини / О.М.Ковальова, Н.А.Сафаргаліна-Корнілова. – К. : Медицина, 2010. – 750 с.
4. Щуліпенко І.М. Пропедевтика внутрішньої медицини: Загальна семіотика і діагностика: навч. посібник. – К.: Медицина, 2008. – 304 с. + 8 с. кол. вкл.
5. Щуліпенко І.М. Методичні рекомендації з клінічного обстеження хворого терапевтичного профілю і методики написання історії хвороби на кафедрі пропедевтики внутрішньої медицини. – К.: НМУ, 2009. – 45с.
6. Bates' Guide to Physical Examination and History Taking /Ed. Lynn S. Bickley, Peter G. Szilagyi. – Wolters Kluwer, 2017. – 1066 p.

Інтернет-ресурси

1. <http://meded.ucsd.edu/clinicalmed/>
2. <http://www.cardiologysite.com/>
3. <http://www.meddean.luc.edu/lumen/meded/medicine/pulmonar/pd/contents.htm>
4. <http://www.blaufuss.org/>
5. <http://meded.ucsd.edu/clinicalmed/>
6. <http://www.meddean.luc.edu/lumen/meded/medicine/pulmonar/pd/contents.htm>
7. <http://gastroresource.com/GITextbook/En/Default.htm>
8. <http://meded.ucsd.edu/clinicalmed/>
9. <http://library.med.utah.edu/kw/ecg/>
10. <http://www.ecglibrary.com/>
11. <http://www.blaufuss.org/>
12. Центр тестування – база ліцензійних тестових завдань Крок-1: website. URL: <https://www.testcentr.org.ua/uk/>